

Tuberkulóza ročně zabije dva miliony lidí. Začíná únavou, hubnutím a kašlem

Ona.idnes.cz, 6.4.2018

Tuberkulóza je nejčastější smrtící infekční onemocnění na světě. Česko může být relativně v klidu, protože patří mezi země s nejnižším výskytem této choroby na světě. I tak před ní odborníci varují. Přinášíme vám další díl seriálu Návrat nemocí našich předků.

Tuberkulóza zabije ročně asi dva miliony lidí, což je více než AIDS a malárie dohromady. V Česku lékaři každoročně diagnostikují několik stovek pacientů. Ačkoli v roce 2010 skončilo masivní plošné očkování novorozenců a injekci dostávají jen vybrané rizikové skupiny, ke zhoršení epidemiologické situace to nevedlo. A to ani v nedávné době, kdy byly v českých ordinacích dočasně nedostupné vakcíny proti TBC.

Podle posledních údajů z loňského roku u nás počet pacientů po letech klesl pod hranici pěti set lidí. „Od roku 2007 byl ten minulý první, kdy jsme se dostali pod pět set případů za rok,“ řekl Jiří Wallenfels z Národní jednotky dohledu nad tuberkulózou Nemocnice Na Bulovce.

Přesto odborníci před touto chorobou varují. „Rizikem je masová migrace a výskyt rezistence mykobakterií na léky první volby,“ potvrdil iDNES.cz docent Rastislav Maďar, vedoucí Ústavu epidemiologie a ochrany veřejného zdraví Lékařské fakulty Ostravské univerzity a rovněž předseda Koalice pro podporu očkování.

„Už teď nám cizinci do statistik výskytu TBC poměrně slušně přispívají, zejména v Praze. Celostátní průměr výskytu TBC byl v roce 2016 4,9 na 100 tisíc obyvatel, v Praze však až 8,3 na 100 tisíc. U cizinců bylo v uvedeném roce diagnostikováno 151 případů z celkového počtu 517 zachycených v celé zemi, což je skoro 30 procent - nejvíce z Ukrajiny, Vietnamu, Rumunska a Slovenska,“ poznamenal doktor Maďar.

Nemoci, které se opět vracejí

- Spalničky: nemoc začíná jako viróza, ale může skončit i smrtí
- Příušnice mohou způsobit zánět mozku i neplodnost

„A to k nám ještě nesměřují davy imigrantů z Afriky ani z Blízkého či Středního Východu,“ dodal. Podle docenta Maďara je nutné zaměřit pozornost právě na migranty z rizikových oblastí a zamezit tomu, aby se s případnou TBC volně pohybovali. „Jejich systematické vyšetřování a kvalitně prováděné skrínigové programy pomohou předejít úvahám o nutnosti znovu zavést plošné očkování v České republice,“ soudí ostravský epidemiolog. Připomněl, že vakcína proti TBC způsobovala častěji nežádoucí reakce.

Kašel, únava i hubnutí

Tuberkulózu způsobuje bakterie *Mycobacterium tuberculosis*, případně u méně typických forem další druhy mykobakterií. Původce tuberkulózy objevil německý lékař a mikrobiolog Robert Koch, po kterém se označuje jako Kochův bacil.

Do organismu většinou vstupuje přes dýchací cesty. Za vhodných podmínek se dostane do plic, kde se pomnoží, vyvolá zánět a následně se rozšíří do spádových mízních uzlin, případně i do krve a dál.

Příznaky primární TBC nejsou příliš rozpoznatelné: únava, nechutenství, úbytek hmotnosti, zvýšená tělesná teplota, noční pocení a kašel, nejdříve suchý, následně vlhký. „Rychlou akci s přímým podezřením na TBC někdy vyvolá až přítomnost krve ve vykašlaném obsahu. U před tím zdravých lidí může tuberkulóza probíhat i bez příznaků nebo jen s projevy podobnými chřipce,“ upozornil Maďar.

Ohrožení jsou zejména imunitně oslabení lidé a starší ročníky. „Je to především nemoc nižších sociálních skupin a rozvojových zemí, je úzce spojena s podvýživou a s nízkou úrovní zdravotní péče,“ připomíná Maďar.

Rozšíření do dalších orgánů

U závažnějších forem tuberkulózy se bakterie dostávají do různých orgánů. Vedle plic mohou být zasažena játra, mozkové obaly nebo slezina. Postižení centrálního nervového systému může způsobit obrny nervů, závratě, epileptické záchvaty, kóma a v krajním případě i smrt.

Léčba tuberkulózy je podle Maďara dlouhodobá a pod přímým dohledem ošetřujícího personálu. Používá se kombinace nejméně tří speciálních léků, takzvaných antituberkulotik, které se podávají denně po dobu až půl roku.

Zdroj:

https://ona.idnes.cz/tuberkuloza-priznaky-rozsireni-lecba-dxx-/zdravi.aspx?c=A180405_102335_zdravi_pet